

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Л. М. Васільєва, д.н.держ.упр., професор,
*професор кафедри обліку, оподаткування та
управління фінансово-економічною безпекою
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

Ризик сприймається учасниками господарсько-економічної діяльності переважно як суто негативне поняття, щодо усвідомлення природи зародження і середовища активного існування самого ризику бізнес-спільнотою даються переважно песиместичні оцінки.

На сучасному етапі розвитку світова економіка знаходиться в перманентному процесі структурних, якісних і кількісних змін. Очевидно, що в цих умовах спіраль розвитку періодично змінює свій вектор «від висхідного - до низхідного» і навпаки, глобальні процеси супроводжуються розвитком кризових явищ - пожвавленням, підйомами, стагнацією, спадами, депресією, які виразно характеризуються як ризики.

Актуалізувалася необхідність перегляду ставлення до ризику, до моделей і методів управління ним, які були сформовані в процесі первинного аналізу проблемних ситуацій, що проявилися і критично впливають на процеси господарсько-економічної, виробничої, науково-дослідної діяльності. При цьому простежується зв'язок між змінами в основних потоках перерозподілу активів, вільної готівки (ліквідності) і змінами у вартості бізнесу та обсяги одержуваного підприємством прибутку. Таким чином, з точки зору динаміки передбачається, що потоки вільної ліквідності і розміри зростання обсягів генерованого прибутку для підприємства повинні бути орієнтовані на дотримання співвідношення в тріаді «зростання - ризик - дохід».

Сформулюємо припущення, що завдання управління ризиками як частина процесу вибору нових напрямів діяльності, визначення робочих рівнів

ризикованості та ефективності розподілу ресурсів (як «відгуків на ризики») в господарсько-економічної діяльності є невід'ємним і першочерговим. Це, в свою чергу, визначає додаткові завдання: по-перше, трансформації та вдосконалення внутрішньої системи управління, по-друге, підвищення конкурентоспроможності, по-третє, економічної ефективності. Уточнимо, що цього розуміння також недостатньо, так як сама концепція управління трансформується, набуваючи вигляду надзавдання, заснованої на елементах творчості.

У цих умовах необхідно приділяти особливу увагу формуванню креативної (творчої) моделі управління. Алгоритм роботи такої моделі представлений на рис.

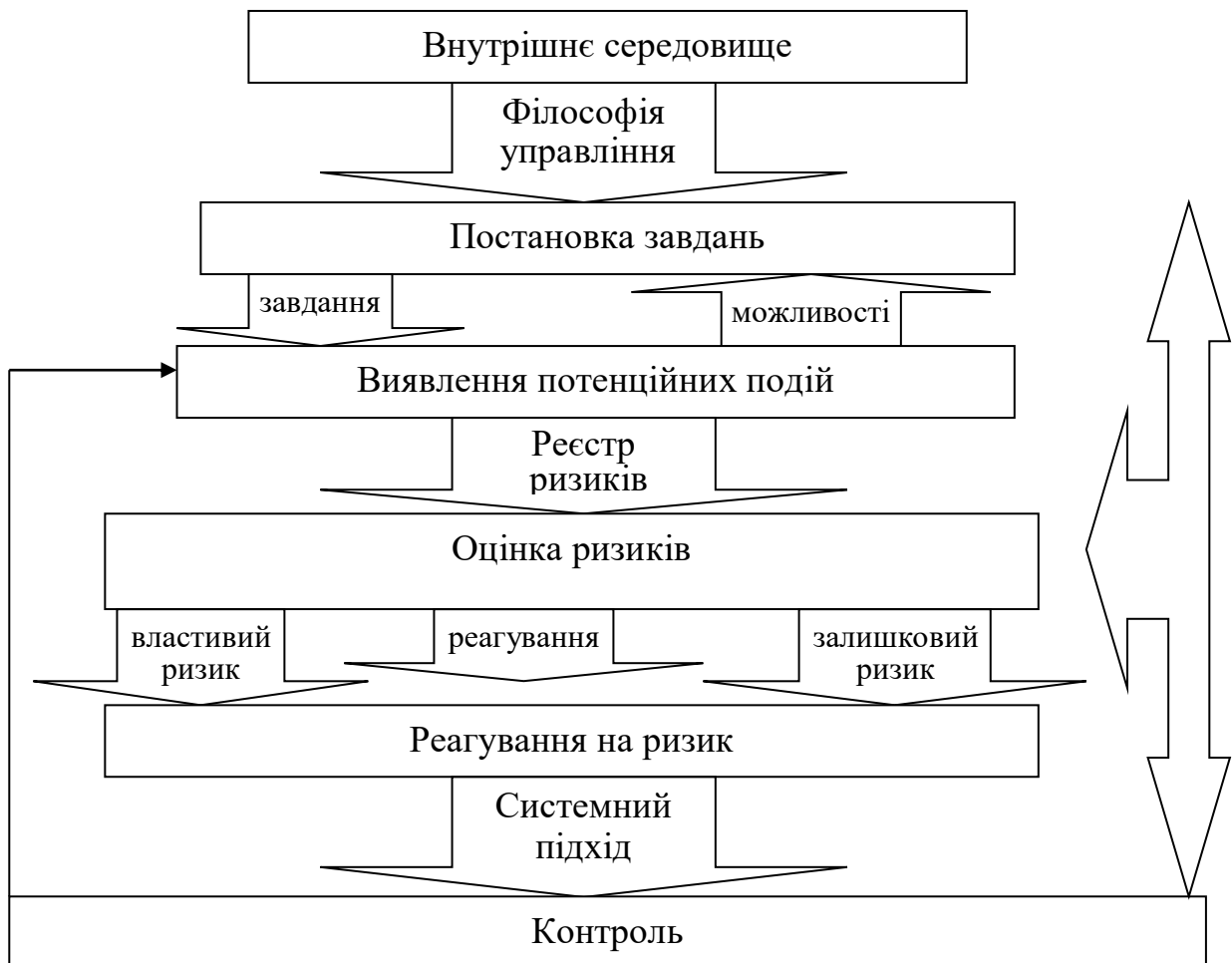

Рис. Алгоритм управління ризиками підприємства

Така модель в перспективі повинна стати обов'язковим елементом

комплексу оцінки, аналізу та управління ризиками підприємств різних сегментів господарської діяльності. Для того, щоб цей комплекс працював максимально ефективно, вищому і виконавчому керівництву підприємства необхідно суттєво переглядати програму щодо стандартизації діяльності ризик-менеджменту.

Відзначимо, що управління ризиками з позиції менеджменту підприємства - це, перш за все, відповідальність за результат на всіх рівнях прийняття рішень. Відповідні цим положенням філософія, політика, процедури планування, структура та моделі управління ризиками повинні розроблятися під контролем вищого керівництва підприємства з метою дотримання прав і захисту інтересів всіх зацікавлених сторін. У розробку пропозицій щодо формування політики та ризикової стратегії приймаються результати діяльності фахівців, які працюють в полі ризиків - аудитори, контролери, ризик-менеджери.